

Kommentarer og spørgsmål til:

Udkast til udbudsbetingelser for teknologineutralt udbud i 2020

23. august 2020

Recommendations (English):

We recommend that:

- 2 reference prices are made; one for DK1 and one for DK2, as the asset owners have only been exposed to either the DK1 or the DK2 and not average of the two.
- the first production year is not indexed in relation to the spot prices in DK1 and DK2, as the plant owners have not been exposed to these prices.
- The 600 mDKK budget is changed from a cap to an indication or that a tender model is created where the plant owners do not have to bear the risk of how many assets bid and thus how fast the 600 mDKK pool runs dry,
- if the pool of 600 mDKK is maintained as a fixed amount, we recommend that the agreements between the Danish Energy Agency and the asset owners from the tender are terminated at the moment when the support pool is emptied and the scheme goes from being an asset to a liability for the asset owners.
- the tender material should clearly confirm that the tender includes energy communities and that a detailed description should be made of the settlement of support for energy communities.

Først og fremmest vil Lyngby Kraftvarmeværk gerne takke for muligheden for at komme med spørgsmål og kommentarer til Udkast til udbudsbetingelser for teknologineutralt udbud i 2020

Det er vores opfattelse, at hvis der samfundsmæssigt skal allokeres et budget på 600 mDKK til et udbud, så bør det være med det formål understøtte udbygningen af grønne energiformer – ikke at påføre dem unødvendig risiko.

Det er derudover at vores opfattelse, at udbuddet skal afholdes teknologineutralt og på en sådan måde, at støtten tildeles den vedvarende energiproduktion, uden diskrimination i forhold til anlæggets placering.

Vi vil gerne bakke op om, at man med dette udbud har tilstræbt nytænkning, det har givet nogle positive elementer, men det ser også umiddelbart ud til at udbudsdesignet kan have nogle utilsigtede konsekvenser.

Beskrivelse af metoden

Overordnet set mener vi, at det er uhensigtsmæssigt, at det have et udbudsmateriale i høring, hvor flere helt centrale elementer ikke er beskrevet. Særligt omkring den omtalte "referencepris".

- Referenceprisen skal beregnes som gennemsnittet af det vægtede gennemsnit af priserne i DK1 og DK2, men der ikke beskrevet, hvilke vægte der er tale om
- Der er ikke beskrevet, hvilke priser der skal anvendes time, dags, måneds eller års priser.
- Der er ikke beskrevet hvordan startåret cfd beregnes

Det må være rimeligt at kræve at anlægsejere, kan være i stand til at beregne det forventede støtteniveau ud fra udbudsmaterialet.

Gennemsnit af gennemsnit

I en klassiske cdf-støtte model, sikre anlægsejeren en fast afregningspris for sin produktion, fordi støtten (cdf'en) udgør forskellen mellem spotprisen og afregningsprisen i de specifikke timer, hvor produktionen er sket.

Dette minimerer anlægsejerens risiko, da han/hun kan regne med fast afregningspris, anlægsejerens risiko er dermed primært på den producerede mængde. Alle afvigelser fra den klassiske model flytter risiko fra Energistyrelsen (støttegiver) over på anlægsejeren, dette kan have både positive og negative konsekvenser. Ulempen ved den klassiske model er, at den modvirker de incitamenter, som er skabt mellem udbud og efterspørgsel i det kommercielle spotmarked; overproduktion i et marked, hvor der i forvejen er overskud af energi til lave/negative priser, straffes ikke og modsat belønnes produktion ikke i perioder, hvor markedet er i underskud. Vi har derfor fuld forståelse for, at der er behov for en ændring af støttemodellen.

Støttemodeller, hvor støtten er uafhængig af spotprisen i den specifikke produktionstime, og samtidig udbetales som et tillæg til spotprisen, har den fordel, at de fastholder største delen af den incitamentsstruktur, der er skabt ved prisdannelsen i spotmarkedet.

Dette betyder samtidig, at man får en støttemodel, som i højere grad er teknologineutral, da den ikke giver overkompensation til teknologier, der giver el-produktion af lavere værdi.

Formålet med det teknologineutrale udbud må netop være at støtte udviklingen af den grønne el-produktion, som bidrager med den største værdi – ikke den største produktionsvolumen. Støtten skal derfor indrettes således, at den beskytter anlægsejerne mod udsving det generelle prisniveau, som anlægsejeren afsætning udsættes for i det kommercielle marked, mens den ikke skal kompensere for en teknologisk generelle tendens til produktion i timer, hvor der er et overudbud af el-produktion.

Det kan til en vis grad forsvares, at referenceprisen indekseres i forhold til det foregående årspriser, ud fra betragtninger om transparens og enkelthed, man skal dog være opmærksom på, at dette medfører væsentlige likviditetsforskydninger, som stiller krav til anlægsejernes kreditfaciliteter.

Det er derfor centralt at referenceprisen og dermed støtten er baseret på et marked som anlægsejeren rent faktisk har været eksponeret imod med sin produktion – både i tid og geografi.

Der er ingen anlægs el-produktion der er udsat for det prisniveau der er gældende i gennemsnit mellem DK1 og DK2.

- **Vi anbefaler derfor, at laves 2 referencepriser; en for DK1 og en for DK2.**
- **Derudover anbefaler vi, at det første produktionsår ikke indekseres i forhold til spotpriserne i DK1 og DK2, da anlægsejerne ikke har været eksponeret overfor disse priser.**

Budgettet

Som samfundsborgere har vi stor forståelse for, at man designer et udbud således, at de udbetalingerne fra udbuddet ikke kan overstige de budgetterede 600 mDKK. Men det fremlagte forslag, har en række elementer der er så uheldige, at vi på nuværende tidspunkt må sige, at det for de fleste anlægsejere er værre end ingenting.

90%-modellen

Det kan matematisk stort set ikke lade sig gøre at have to variable (indmeldt mængde og spotpriser) som til sammen over 20 år giver en fast værdi på 600 mDKK. Det vil være et fuldstændig usandsynligt held, hvis det 20 år viser sig, at ordningen her har givet anledning til udbetaling i alle de år, hvor det vil være relevant og samtidig, at man har brugt de 600 mDKK.

Der vil enten ske det, at puljen tømmes før de 20 år der er gået, eller det politisk ønske om at bruge 600 mDKK til støtte bliver ikke honoreret, fordi pengene ikke bliver udbetalt.

Der lægges op til, at hver anlægsejer skal stille en garanti og på baggrund af den være forpligtet til at opføre det påtænkte anlæg, uden at vide hvor mange der byder ind og dermed, hvor mange der er til at dele de 600 mDKK.

Man kan være uheldig, at mange anlæg byder ind og dermed bliver puljen tømt længe inden de 20 år er gået – eller man kan være heldig, at få byder ind og puljen kommer til at holde i 20 år.

Samlet set kan denne metode ikke være i overensstemmelse EU-krav til statsstøtte, som kræver, at der ikke må gives unødvendig støtte. Dvs. støtte til anlæg, der ville være opført alligevel på almindelige markedsvilkår uden støtte.

Hvis puljen bliver tømt hurtigt, så er der kun 2 muligheder:

enten

går anlæggene konkurs, fordi de ikke får støtte,

eller også

anlæggene overlever, fordi de kan klare sig uden støtte, og hvis de kan det, så har det været unødvendig/ulovlig statsstøtte i første omgang,

Bemærk her særligt, at når man kræver at anlægsejernes bud skal være bindende med store anfordringsgarantier, inden man ved, hvor mange anlæg, der er om at dele puljen. Så bringer man anlægsejerne i en situation, hvor de bliver tvunget til at opføre deres planlagte anlæg, selvom de kan se puljen formentlig vil blive tømt tidligt og der vil være en betydelig risiko for konkurs, hvis elmarkedet ikke

udvikler sig meget positivt i perioden efter at puljen er tørt. De vil være tvunget til denne beslutning, fordi alternativet er en sikker konkurs, hvis de ikke opfører anlægget og garantien kommer til udbetaling.

Det kan ikke være rimeligt og heller ikke formålet med en støtteordning at pålægge anlægsejerne denne type risiko.

Den rigtige løsning må være, at Energistyrelsen laver/køber en model for, hvor meget støtte, der vil blive udbetalt over de 20 år, til de respektive projekter, og kun tildeler aftaler i et omfang, som gør at budgettet forventeligt kan overholdes. Det vil givetvis betyde at færre anlæg får en aftale end under 90% reglen, men til gengæld vil der ikke blive opført anlæg, der ender som konkurser.

Der er en risiko for modellen tager fejl, og at der potentielt skal udbetales mere end de 600 mDKK – men hvis man er forsigtig og gør sig umage, bør afvigelsen ikke være stor, og under alle omstændigheder ligger risikoen for budgetfejl bedre i statskassen end hos anlægsejerne.

Hvis man, mod vores anbefaling, ønsker, at fast holde 90% modellen, bør man som minimum køre den i flere runder, hvor anlægsejerne fastholder deres budpris, men får mulighed for at acceptere eller afvise en aftale, når de kender mængden og teknologien bag de øvrige bud. Det kan være nødvendigt at gentage denne proces flere gange indtil man opnår ligevægtsmængde, som stemmer overens med budgettet.

- **Det er vores anbefaling, at de 600 mDKK ændres fra et fast støtteloft til et budgetmål.**
- **Det er vores anbefaling, at der laves en udbudsmodel, hvor der ikke anlægsejerne, der skal bære risikoen for hvor mange anlæg der byder ind.**

Tilbagebetalingsreglerne

Der lægges i materialet op til en model, hvor cfd'en (Støtten) antager negativ værdi, hvis det generelle prisniveau i markedet har ligget højt det foregående år, og anlægsejerne således har modtaget en form for overkompensation ved både at have modtaget støtte og haft et spotmarked med et relativt højt prisniveau. Den negative støtte og hensynet til overkompensation er naturligvis ikke det anlægsejerne drømmer om, men på den anden side er det heller helt urimeligt i sin generelle form.

Man skal dog være meget opmærksom de meget uheldige effekter modellen har, når man kombinerer den med en fast pulje på 600 mDKK.

Bemærk her at problemstilling beskrevet i dette afsnit er løst, hvis udbuddet ændres således at de 600 mDKK er et budgetmål og ikke en låst pulje, der kan løbe tør.

Den første og simple problemstilling ved tilbage betalingsreglerne er den, at i det tilfælde, hvor puljen bliver tørt, så ændre støtteordningen karakter går fra at være en fordel til udelukkende at være negativ for anlægget.

Når puljen tømmes, er der kun risiko for tilbagebetaling, og ingen mulighed for ud yderligere udbetaling nye midler, der er mulighed for at man kan få "sine egne penge" tilbage, men kun hvis man har indbetalt dem først. Projekterne vil være nødt til at tage "støtteordningen" på deres regnskabsmæssige balance, som et passiv, hvilket betyder en forringelse af anlæggets værdi og potentielt teknisk insolvens.

Den anden problemstilling er det forhold, hvis puljen tømmes, så vil efterfølgende prisudsving over og underbudprisen, give en krydssubsidiering mellem de forskellige produktionsteknologier, som ikke kan være formålet med ordningen.

I perioder med høje priser, vil den største tilbagebetaling være fra de teknologier, som primært har produktion i de timer, hvor elprisen er høj – typisk solceller, vandkraft o.l. I en efterfølgende lavpris periode, vil udbetalingerne være størst til teknologier med stor produktionsvolumen i perioder med lave priser – typisk vindmøller. Vi forestiller os ikke at meningen med udbuddet er at skabe en model, hvor solceller støtter vindkraft.

- **Såfremt man fastholder puljen på 600 mDKK som et låst beløb, så anbefaler vi, aftalerne mellem Energistyrelsen og anlægsejerne fra udbuddet ophører i det øjeblik, hvor støttepuljen bliver tømt og ordningen går fra at være et aktiv til et passiv for anlægsejerne.**

Teknologi neutralitet og Energifællesskaber.

Der er fra det politiske niveau besluttet, udbuddet skal afholdes på teknologineutrale vilkår. Det det virker derfor som værende i strid med det politiske ønske at specifikke teknologier er omfattet af udbuddet, mens andre er udelukket.

Det er anført i udbudsmaterialet at flere installationer bag den samme måler, vil blive betraget som ét anlæg, men det andet steds anføres, at anlæg, der er tilsluttet i egen installation, ikke er omfattet. Et tredje og fjerde sted anføres, at støtten dels beregnes på hhv. den producerede mængde og for den mængde, der leveres til net. Disse mange formuleringer omkring, hvilke tilslutningsformer, der er eller ikke er omfattet af udbuddet, kan give anledning til forvirring. Da det politiske ønske er at fremme vedvarende elproduktion teknologi neutralt, så kan det ikke være afgørende, hvordan et produktionsanlæg for VE er nettilsluttet (medmindre selve nettilslutningen, er en del af en anden støtteordningen).

Det bør specificeres i materialet, at det teknologineutrale udbud gælder både for en sammenslutning af forskellige produktionsteknologier og for energifællesskaber, der baserer produktionen på vedvarende energi.

Det bør ligeledes specificeres, at der for energifællesskaber som omfatter både forbrug og støtteberettiget VE produktion, skal etableres afmåling ved produktionsenhederne, så støtten kan beregnes korrekt på den faktiske produktion, og ikke blot den del der leveres til nettet.

Materialet forholder sig ikke energifællesskaber, hvor der omfatter elementer af lagring af den støtteberettigede vedvarende energi. I materialet er der anført situationer, hvor anlægsejeren i enkelte timer ikke er berettiget til at modtage støtte (negativ timepris og spotpriser over budprisen). Her vil anlægsejeren med fordel kunne lagre sin el-produktion og først frigøre den i timer, hvor støtten kan udbetales, hvis støtten er baseret på det tidspunkt for energien leveres til nettet, som det er anført i materialet, mens det er overflødig, hvis støtten afregnes på baggrund af produktionstidspunktet, som det står et andet sted i materialet.

- **Vi anbefaler udbudsmaterialet klart og tydeligt bekræfter, at udbuddet omfatter energifællesskaber (produktion, forbrug, lager)**
- **Vi anbefaler at man laver en detaljeret beskrivelse støtteafregningen for energifællesskaber, særligt omkring produktionstidspunktet eller leveringstidspunktet**

Endeligt vil vi opfordre til, at der bliver lagt en tidsplan for processen, så anlægsejerne ved hvornår de skal byde ind, og hvornår de kan forvente at afbuddet bliver afgjort.

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål er I velkommen til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Jakob Bendixen

Lyngby Kraftvarmeværk A/S

+ 45 3114 8408

jbe@dtukvv.dk